

МОВОЗНАВСТВО

УДК 811.161.2:81'373.6

DOI: [https://doi.org/10.18524/2307-8332.2024.2\(30\).320402](https://doi.org/10.18524/2307-8332.2024.2(30).320402)

Ольга БОЙКО

доктор філософії з філології

викладач Літературного факультету

Університету Атагюрка

Ерзурум (Турецька Республіка)

boiko.olga.onu@gmail.com

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-5250-6538>

ПЕРИФРАСТИЧНІ ВИСЛОВИ І НОВОТВОРИ НА ПОЗНАЧЕННЯ ВОЛОДИМИРА ПУТІНА (НА МАТЕРІАЛІ ФАНТАСТИЧНИХ ОПОВІДАНЬ САЙТУ ЛІТАВИЦЯ)

***Анотація.** У запропонованому дослідженні проаналізовано медійний образ Володимира Путіна, втілений через перифрастичні вислови і новотвори у текстах фантастичних оповідань, опублікованих в 2022 та 2023 році на сайті фантастичних оповідань Літавиця. Актуальність статті полягає в тому, що лексеми на позначення російських загарбників і керівника країни-терористки продовжують насичувати інтернет-простір і представляти собою об'ємний матеріал для досліджень. Новизна статті визначається тим, що, попри підвищений інтерес до подібних словотворень, наразі не було проаналізовано образ російського диктатора у фантастичних оповіданнях, оприлюднених на інтернет-платформі Літавиця. Метою статті постало створення класифікації лексем та лексичних сполучень на позначення диктатора, що поставило перед дослідником завдання вибрати всі фрагменти текстів, у яких згадується ім'я або перифрастичні звороти на позначення президента Володимира Путіна. Проведений аналіз дав змогу дійти висновків, що здебільшого у подібних конструкціях використано структури “прикметник (+прикметник) + іменник”, а також лексеми-новотвори, мотивовані прецедентним ім'ям як самого Володимира Путіна, так і німецького диктатора Адольфа Гітлера, яких порівнюють між собою.*

***Ключові слова:** фантастичний дискурс, прецедентне ім'я, словотворення, перифрази, неологізми воєнного часу.*

Вступ. Повномасштабне вторгнення рф в Україну 24 лютого 2022 року стало не тільки величезною трагедією, але й вплинуло абсолютно на всі сфери життя, як матеріального, так і духовного. І в першу чергу ці зміни спостерігаються в мережевому дискурсі, який найбільш оперативного реагує на політичну ситуацію. Не стала виключенням і інтернет-платформа “Літавиця”, яка пропо-

нує авторам можливість брати участь у конкурсах фантастичних оповідань. З 2022 року тематика конкурсів ілюструє реакцію суспільства і авторів оповідань на війну: в 2022 році темою конкурсу фантастичних мініатюр є «Прадавня війна, де ми переможемо» (54 тексти), а в 2023 році «Котики FOREVER», на який було надіслано 81 твір. Науковий інтерес являють собою лексеми-новотворення і перифрази на позначення головного ініціатора повномасштабної війни, президента росії Володимира Путіна.

В науковій царині спостерігаємо певну кількість розвідок, присвячених новотворенням на позначення Володимира Путіна [6; 7; 11], а також статей із аналізом неологізмів часу війни [12]. Посада Володимира Путіна як президента держави-агресора, який ініціював повномасштабне вторгнення в Україну 24.02.2022 року, відображається в аналізованих текстах амбівалентно: з одного боку, його демонізують, прирівнюючи до лідера фашистської Німеччини Адольфа Гітлера, з іншого, висміюють за фізичні та психічні вади.

Перифрастичні вислови і взагалі медійний образ Володимира Путіна уже поставали об'єктом дослідження науковців, однак ця тема продовжує лишатися **актуальною, новизна** статті полягає в тому, що досі подібні лексеми і вислови не були проаналізовані на матеріалі фантастичних оповідань на сайті «Літавиця», які є специфічним складником онлайн-дискурсу.

Метою статті постало створення класифікації лексем та лексичних сполучень на позначення диктатора, що поставило перед дослідником **завдання** вибрати всі фрагменти вищезгаданих текстів, у яких згадується ім'я або перифрастичні звороти на позначення президента Володимира Путіна. Під час дослідження було використано такі **методи**: традиційний описовий метод, лексикографічний метод, концептуальний, компонентний та класифікаційний аналіз.

Як зазначає І. Рогальська-Якубова, аналізуючи неологізми в інтернет-дискурсі воєнного часу, їх можна розподілити на декілька груп, поміж яких, в першу чергу, вирізняються лексеми на позначення Володимира Путіна: “лайливі назви організатора війни, президента РФ, диктатора Володимира Путіна” [9]

Т. Космеда, в свою чергу, зауважує, що “основою лінгвістики креативу, безперечно, є людська психіка, що виявляється в прагненні людини до моделювання гострослів'я, жарту, іронії, мовної гри...”, і в цьому руслі аналізує медійний образ Володимира Путіна в українському та російському дискурсі [7].

З іншого боку, проаналізовані вислови є одним із лексико-семантичних засобів вираження вербальної агресії з допомогою комунікативної стратегії дискредитації, у випадку фантастичних оповідань заочної, тому що опонент не бере участі в комунікативному акті. М. Малишева зазначає: “комунікативна стратегія дискредитації є комплексом дій, що скеровані на підривання довіри, приниження, применшення авторитету чи значення адресата (особи, на яку скеровано агресію)” [8].

Таким чином, лексеми-новотворення і перифрастичні вислови на позначення Володимира Путіна є, з одного боку, свідомим лінгвокреативом авторів фантастичних оповідань, з іншого - актом заочної вербальної агресії, спрямованої на керівника держави-терориста.

Вклад основного матеріалу. На основі аналізу фантастичних текстів запропонуємо класифікацію лексем на позначення Володимира Путіна у фентезійних оповіданнях-мініатюрах. Їх можна розподілити на декілька груп.

Словосполучення за схемою “прикметник + іменник” на позначення фізичних і психічних вад:

Маленький скрючений чоловічок *На далекому Уралі у темних печерах десь глибоко під землею, в тісному бункері сидить і тремтить від жаху маленький скрючений чоловічок. Здрігається від найменшого шерхоту, зиркає очима в різні боки - все вичікує, звідки смерть його прийде* (Доброго вечора, ми з України! Закохана, 2022) В наведеному прикладі спостерігаємо конструкцію “маленький скрючений чоловічок”, в якій два прикметники описують зовнішність персонажа, іменник утворено суфіксальним способом з допомогою зменшувально-пестливого суфікса, який в цьому випадку виконує функцію іронії. Окрім того, для підсилення ефекту зневажливого ставлення, приниження використано лексеми і сполуки “тремтить від страху”, “здрігається від найменшого шерхоту”, “зиркає очима” – в останній наведеній сполуці слово “очі” також модифіковано з допомогою суфіксального способу.

Зіщулений чоловічок *Попереду показався миришавий силует. Зіщулений чоловічок з волоссям, що вже розрідилося, пародія на молодого Монтгомері Бернза. - Владімір Путін? ...Той обернувся та подивився своїми мутними, неживими баньками на козака.* (Майор Бандеренко: десант в часі. Яскр, 2022). У наведеному фрагменті спостерігаємо декілька конструкцій, спрямованих на створення іронічного та принижувального ефекту. Миришавий силует – слово “миришавий” має словникове визначення “який має непривабливу зовнішність, нездоровий, жалюгідний вигляд” [10]. Зіщулений чоловічок: прикметник “зіщулений” має значення “який зіщулився, зібгався, скорчився”, а отже, ця конструкція є синонімічною до попередньо проаналізованої (маленький скрючений чоловічок). ...*пародія на молодого Монтгомері Бернза* – в цьому випадку спостерігаємо інтермедіальну алюзію, покликання на мультфільм “Сімпсони”. Чарльз Монтгомері Бернз є одним із найкolorитніших персонажів цього мультфільма, його зовнішність описано так: “висока, дещо горбата людина зі значним прикусом і довгим клювоподібним носом. (...) Волосся сіре, облісіле, раніше коричневе... вік 104 роки” [3]. І, зрештою, опис очей персонажа: мутні, неживі баньки: вжито два прикметники з негативною конотацією на позначення очей, і грубе слово “баньки”. Сукупність наведених граматичних та лексичних засобів сприяє підсиленню негативних конотацій читача.

Лисий карлик *Тоді лисий карлик із чорною валізкою, врешті вирішив її відкрити... От сидів цей карлик, у своєму підземеллі, затискав свої мізерні ку-*

лачки від гніву і витріщав свої червоні свинячі очка у невідомість... (Казочка на ніч. Петрикова, 2022). У наведеному фрагменті спостерігаємо синонімічні засоби: лисий карлик (карлик – “1. неприродно низька зростом людина, тварина, рослина, що зумовлено фізіологічними особливостями розвитку або кліматичними умовами; 2. про дуже незначну з певного погляду, нікчемну людину”) [10]. Прикметник “лисий” також вказує на відсутність волосся у персонажа. Також висміяно фізіологічні ознаки: *мізерні кулачки, червоні свинячі очка*.

Спостерігаємо змістовну синонімічність описів персонажа, орієнтовану на декілька ознак: 1. Знаходження у бункері/підземеллі, з метою переховатися та вижити у випадку застосування ним самим або іншими країнами ядерної зброї; 2. Майже повна відсутність волосся на голові; 3. Неживі, мутні, почервонілі очі. 4. Низький зріст, зіщулена постава (у відкритому доступі немає достовірної інформації про справжній зріст В. Путіна). Окрім того, описано емоції, які переживає персонаж: страх і гнів. Вважаємо, що такі описи скеровані на створення гіперболізованого образу нікчемної людини, яка обіймає найвищу посаду в державі.

Конструкції за схемою “іменник”, “прикметник+іменник”, “прикметник у значенні іменника” на позначення психічного стану і посади персонажа.

Одним із поширених шаблонів у проаналізованих оповіданнях є конструкція “прикметник + іменник” на позначення людини, яка планує захопити владу над сусідньою незалежною країною та, згодом, над усім світом.

Безумний цар: *Її безумному царю та його відданим холопам...* (Western Union - це відтепер більше, ніж грошові перекази! Яскр, 2022a).

Шизоїдний лідер: *У ті часи, коли ще міг існувати шизоїдний лідер, який уявляв себе царем і шукав будь-якого приводу, аби розпочати війну.* (Реперні точки. HannaSheliah, 2022).

У двох наведених прикладах ідеться про відхилення у психіці персонажа, на позначення якого використано синонімічні лексеми “цар”, “лідер” (у другому фрагменті також спостерігаємо лексему “цар”), і прикметники “безумний” (у загальному значенні) і “шизоїдний”. У нашій розвідці ми не будемо акцентувати увагу на доречності поставленого психічного діагноза, вважатимемо, що його застосовано як синонім до слова “безумний”.

Жалюгідне чудовисько: *Жалюгідне чудовисько, яке тиранило весь світ, видало свій останній подих і здохло.* (Доброго вечора, ми з України! Закохана, 2022). В цьому прикладі вжито прикметник “жалюгідний” (“3. гідний осуду, зневаги, ганьби; нікчемний, мерзенний”) [10] із іменником “чудовисько”. Окрім того, вжито сполучення “тиранило весь світ”, і зневажливе дієслово, яке зазвичай вживається у стосунку до тварини: “здохло”.

Напівмертвий диктатор: *Світ руйнувався і цьому не було причини. Жодної. Окрім бажання одного напівмертвого диктатора завоювати його або стерти навіки.* (Перемогти звіра. Aarven, 2022) – у цьому прикладі також говорить про бажання диктатора (“2. той, хто веде себе стосовно до інших владно

і нетерпимо, нав'язуючи свою волю”) [10] завоювати весь світ, не обмежуючись однією країною, і вжито прикметник “напівмертвий” з метою його дегуманізації.

Ненажерливий диктатор: *Таким був кінець ненажерливого диктатора.* (Казочка на ніч. Петрикова, 2022) – також спостерігаємо іменник “диктатор” у сполученні із прикметником “ненажерливий”.

У наступних прикладах спостерігаємо вжиток лише іменника на позначення особи, що зловживає своєю владою:

Тиран – 2. Жорстокий правитель, дії якого ґрунтуються на свавіллі та насильстві; деспот [10]: *А чим вона завинила, щоби ставити її в один ряд з тираном? Напишу «пішов на утилізацію»* (Нове життя. Lobzik, 2022). В цьому прикладі дегуманізація тиранічного керівника доходить крайнього ступеню, коли його порівнюють навіть не із твариною, а із непотрібною, нефункційною річчю.

Фюрер: *...скинули, значить, ці красунчики свого фюрера...* (Маємо право. Балацька, 2022). У словнику української мови наведено перше значення: “вождь, проводир, лідер” [10], але в контексті оповідання це слово вжито на порівняння керівника держави-агресора із керівником Третього Рейху.

Оркоцарьок: *...розлютився оркоцарьок* (ПротоКіт і орки. Читач23, 2023). Спостерігаємо приклад лінгвокреативу: утворення складного іменника шляхом складання двох частин: вище проаналізованої лексеми орки і зневажливе “царьок”.

Вошьдь: *...бо він вошьдь!* (ПротоКіт і орки. Читач23, 2023). В цьому випадку також вжито лінгвокреативний іменник, і спотворене слово “вождь”, сконтаміноване зі словом “вошь” (блоха).

Небіж (Бафомета) – *У мене пекло переповнене – в одному з світів мій небіж війну почав...* (Сюрприз. Кужель, 2023) – крайній ступінь демонізації персонажа спостерігаємо в наведеному прикладі, в якому оповідачем є Бафомет.

Окрема незначна група – вживання прізвища президента, з великої літери і, подекуди, для створення принижувального ефекту, з малої:

Путін: *Ви чекаєте від мене порівняння поточної політики Верховного Лідера з потугами Путіна до відродження Великої Росії. ...Путін не мав грошей, ресурсів чи бізнес-ідей - лише навіжені марення...* (Реперні точки. HannaShehiah, 2022).

путін: *...як краще звучатиме: путін здох чи путін сконав? Зрештою, це ж про звірину так кажуть* (Нове життя. Lobzik, 2022) – ця цитата поєднана із попередньою, в якій вказано, що він “пішов на утилізацію”. В цьому випадку прізвище вжито з маленької літери для створення додаткового принижувального ефекту.

...немов вишукуючи того путіна, котрий спугнув бідолаху з насидженого місця... (Волонтер. Балацька, 2023) – з допомогою вказівного займенника “той” і вислову “спугнув бідолаху з насидженого місця” досягнуто комічного ефекту.

Путлер: ...замісник *Путлера*... (Майор Бандеренко: десант в часі. Яскр, 2022) *Наступного дня «товариць путлер» виступив по телевізору...* (Прото-Кіт і орки. Читач23, 2023) – у наведених двох прикладах спостерігаємо контамінацію антропонімів “Путін” і “Гітлер”, окрім того, частину -лер спотворено з метою наближення до фонетичного звучання російської мови. В другій цитаті спотворено також російське слово “товарищ”, і слово “путлер” вжито з маленької літери. Такі контамінації створюють іронічно-принижувальний ефект. Зауважимо, що в корпусі ГРАК знаходиться 125 лем “путлер”, вони з’являються в корпусі з 2014 року, коли РФ анексувала півострів Крим, а також Донецьку і Луганську області України [4].

Вище було згадано, що у масовій свідомості присутня ідея про те, що президент Росії переховується в підземеллі або в бункері. Реалізація цієї ідеї втілена в тому, що у Вікіпедії є дві статті на цю тему: “Бункери Путіна” і стаття “Бункерний дід”, в якій пояснюється походження цієї ідіоми від інтернет-мема “Діду, пий пігулки” [2].

У проаналізованих оповіданнях знаходимо такі сполучення: *Клятий бункерний дід* (Двійник. Ейне, 2022), де до згаданої сполуки додано прикметник “клятий”, а також вжиток прикметника без іменника, що призводить до субстантивації: “бункерний”: *Бункерний навіть літаки судного дня підняв. Що правда, злетів тільки один з чотирьох, та й той розбився у горах.* (Полювання на відьом. Фантом, 2023), *Післязавтра в бункерного верховна ставка...* (МУР - Муркотлива Українська Розвідка. Helga, 2023). В корпусі ГРАК знаходимо 31 приклад вживання фрази “бункерний дід”, починаючи з 2022 року [4].

Висновки. Підбиваючи підсумки, можемо сказати, що образ президента країни-агресора у фантастичних оповіданнях подано із максимально негативними конотаціями: з допомогою граматичних і лексичних засобів, а також певних інтертекстем створено дегуманізований образ жалюгідного і нікчемного, як фізично, так і морально, лідера, який прагне завоювати весь світ. Очікування і мрії українськомовних авторів втілено у різноманітних варіаціях вирішення конфлікту, яке передбачає смерть вказаного персонажа, описану також через лексико-граматичні конструкції з принизливою конотацією.

Перспективи дослідження. Поза межами пропонованої наукової розвідки залишився концепт “українець”, який протиставлено анти-концепту “росіянин”, і це, на нашу думку, заслуговує на детальний аналіз. Окрім того, у проаналізованих оповіданнях також чітко виокремлено протиставлення концептів “Україна” і “Росія” як образів держав, що знаходяться у воєнному протистоянні.

Список літератури

1. *Бункери Путіна.* Вікіпедія – вільна енциклопедія. Retrieved from: <https://goo.su/VOJihp> (дата звернення 22.12.2024)
2. *Бункерний дід.* Вікіпедія – вільна енциклопедія. Retrieved from: <https://goo.su/vWhjgh> (дата звернення 22.12.2024)
3. *Вікі Сімпсон* Retrieved from: <https://shortRetrieved from.at/mSr4o> (дата звернення 22.12.2024)

4. *Генеральний регіонально анований корпус української мови* (ГРАК). М. Шведова, Р. фон Вальденфельс, С. Яригін, А. Рисін, В. Старко, Т. Ніколаєнко та ін. Київ, Львів, Сна, 2017-2024. Retrieved from: uasogrus.org. (дата звернення 22.12.2024)
5. Кирилук, О. Л. (2014). Мовні реакції на суспільно-політичні процеси (на прикладі інтернет-дискурсу). *Науковий часопис НПУ імені МП Драгоманова. Серія 10: Проблеми граматики і лексикології української мови*, (11), 187-190.
6. Ковтун, О. (2023). Інноваційні процеси творення аксіологічних значень в українській лінгвокультурі: проєкція на антропоніми та їхні похідні. *Theoria Et Historia Scientiarum*, 20, 111–130. Retrieved from: <https://doi.org/10.12775/ths.2023.005> (дата звернення 22.12.2024)
7. Космеда, Т. (2022). Лінгвокреативна ономастика: медійний образ Володимира Путіна в українському та російському дискурсі. *Onomastica LXVI*. Retrieved from: 10.17651/ONOMAST.66.15 (дата звернення 22.12.2024)
8. Малишева, М. Г. (2024). *Вербальна агресія в мережевому дискурсі: лінгвопрагматичний аспект*. (Дис. ... д-ра філос. : 035 Філологія 03 Гуманітарні науки). Одеський нац. ун-т імені І. І. Мечникова, Одеса. С. 132.
9. Рогальська-Якубова, І., Чепелюк, Н. (2023). Воєнні неологізми на позначення ворога в інтернет-дискурсі. *Актуальні питання філологічних наук*, № 59, Т. 3., S. 101–107. Retrieved from: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/59-3-15>
10. *Словник української мови online. Томи 1-14 (А-Преференція)*. Retrieved from: <https://sum20ua.com/> (дата звернення 22.12.2024)
11. Janczuga, D. (2020). Власна назва як об'єкт перифрази й основа її моделювання. *Slavia Orientalis*, Т. LXIX, № 2. Retrieved from: 10.24425/slo.2020.133669 (дата звернення 22.12.2024)
12. Pak, A. & Hurbanska, S. & Woiko, O. et al. (2023). *The Formalized Semantics of Neologisms-Slangisms in the Context of the English Translation of A Military Narrative*. *World Journal of English Language*, 13(6):537-543. Retrieved from: 10.5430/wjel.v13n6p537 (дата звернення 22.12.2024)

Перелік ілюстративних джерел

1. Антон Ейне. (2023). *Двійник*. Інтернет-платформа Літавиця. Retrieved from: <https://goo.su/b30Nd>
2. Балацька, В. (2022). *Маємо право!* Інтернет-платформа Літавиця. Retrieved from: <https://goo.su/okwI0Y>
3. Балацька, В. (2023). *Волонтер*. Інтернет-платформа Літавиця. Retrieved from: <https://goo.su/Kbbr>
4. Закохана. (2022). *Доброго вечора, ми з України!* Інтернет-платформа Літавиця. Retrieved from: <https://goo.su/1GUENH>
5. Кужель Олександр. (2023). *Сюрприз*. Інтернет-платформа Літавиця. Retrieved from: <https://goo.su/3HgIQ>
6. Петрикова, Є. (2022). *Казочка на ніч*. Інтернет-платформа Літавиця. Retrieved from: <https://goo.su/1bLCVq>
7. Фантом. (2022). *Полювання на відьом*. Інтернет-платформа Літавиця. Retrieved from: <https://goo.su/oOMu4>
8. Читач23. (2023). *ПротоКім і орки*. Інтернет-платформа Літавиця. Retrieved from: <https://goo.su/Ol4VW>
9. Яскр. (2022). *Майор Бандеренко: десант в часі*. Інтернет-платформа Літавиця. Retrieved from: <https://goo.su/xKорбе>
10. Яскр. (2022a). *Western Union - це відтепер більше, ніж грошові перекази!* Інтернет-платформа Літавиця. Retrieved from: <https://goo.su/jUwUlxc>
11. Aarven. (2022). *Перемогти звіра*. Інтернет-платформа Літавиця. Retrieved from: <https://goo.su/fJnv>
12. HannaSheliah. (2022). *Реперні точки*. Інтернет-платформа Літавиця. Retrieved from: <https://goo.su/nkveEvY>
13. Helga. (2023). *МУР - Муркотлива Українська Розвідка*. Інтернет-платформа Літавиця. Retrieved from: <https://cutt.ly/Fwkvd2xQ>
14. Jay Say. (2023). *Котячий сон?* Інтернет-платформа Літавиця. Retrieved from: <https://goo.su/13IXna>
15. Lobzik. (2022). *Нове життя*. Інтернет-платформа Літавиця. Retrieved from: <https://goo.su/MjIxcx>

References

1. *Bunkery Putina. Vikipediia – vilna entsyklopediia*. [Putin's bunkers. Wikipedia is a free encyclopedia]. Retrieved from: <https://goo.su/VOJihp> (access date 22.12.2024) [in Ukrainian]
2. *Bunkernyi did. Vikipediia – vilna entsyklopediia*. [Bunker grandfather. Wikipedia is a free encyclopedia] Retrieved from: <https://goo.su/vWhjgh> (access date 22.12.2024) [in Ukrainian]
3. *Wiki Simpsony*. [Wiki Simpsons] Retrieved from: <https://shortRetrieved from.at/mSr4o> (access date 22.12.2024) [in Ukrainian]
4. *Heneralnyi rehionalno anotovanyi korpus ukrainskoi movy (HRAK)* [General regionally annotated corpus of the Ukrainian language]. M. Shvedova, R. fon Valdenfels, S. Yaryhin, A. Rysin, V. Starko, T. Nikolaienko ta in. Kyiv, Lviv, Yena, 2017-2024. Retrieved from: uacorp.us.org. (access date 22.12.2024) [in Ukrainian]
5. Kyryliuk, O. L. (2014). Movni reaktsii na suspilno-politychni protsesy (na prykladi internet-dyskursu). [Linguistic reactions to socio-political processes (on the example of Internet discourse)] *Naukovyi chasopys NPU imeni MP Drahomanova. Seriya 10: Problemy hramatyky i leksykologii ukrainskoi movy*, (11), 187-190. [in Ukrainian]
6. Kovtun, O. (2023). Innovatsiini protsesy tvorennia aksiolohiinykh znachen v ukrainskii linhvokulturi: proiekttsiia na antroponimy ta yikhni pokhidni. [Innovative processes of creating axiological meanings in Ukrainian linguistic culture: projection on anthroponyms and their derivatives]. *Theoria Et Historia Scientiarum*, 20, 111–130. Retrieved from: <https://doi.org/10.12775/ths.2023.005> (access date 22.12.2024) [in Ukrainian]
7. Kosmeda, T. (2022). Linhvokreatyvna onomastyka: mediinyi obraz Volodymyra Putina v ukrainskomu ta rosiiskomu dyskursi [Linguistic creative onomastics: the media image of Vladimir Putin in Ukrainian and Russian discourse]. *Onomastica LXVI*. Retrieved from: 10.17651/ONOMAST.66.15 (access date 22.12.2024) [in Ukrainian]
8. Malysheva, M. H. (2024). *Verbalna ahresiiia v merezhevomu dyskursi: linhvoprahamatychnyi aspekt* [Verbal Aggression in Network Discourse: A Linguopragmatic Approach]. (Dys. ...d-ra filos. : 035 Filolohiia 03 Humanitarni nauky). Odeskyi nats. Un-t imeni I. I. Mechnykova, Odesa. P. 132. [in Ukrainian]
9. Rohalska-Yakubova, I., Chepeliuk, N. (2023). Voienni neolohizmy na poznachennia voroha v internet-dyskursi [Military neologisms for the enemy in online discourse]. *Aktualni pytannia filolohichnykh nauk*, Nr 59, T. 3., S. 101–107. Retrieved from: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/59-3-15> [in Ukrainian]
10. *Sloynyk ukrainskoi movy online. Tomy 1-14 (A-Preferentsiia)* [Dictionary of the Ukrainian language online. Volumes 1-14 (A-Preference)]. Retrieved from: <https://sum20ua.com/> (access date 22.12.2024) [in Ukrainian]
11. Janczura, D. (2020). Vlasna nazva yak obiekt peryfrazy y osnova yii modeliuвання [The proper name as an object of periphrasis and the basis for its modelling]. *Slavia Orientalis*, T. LXIX, Nr 2. Retrieved from: 10.24425/slo.2020.133669 (access date 22.12.2024) [in Ukrainian]
12. Pak, A. & Hurbanska, S. & Boiko, O. et al. (2023). The Formalized Semantics of Neologisms-Slangisms in the Context of the English Translation of A Military Narrative. *World Journal of English Language*, 13(6):537-543. Retrieved from: 10.5430/wjel.v13n6p537 (access date 22.12.2024)

List of illustrative sources

1. Anton Eine. (2023). *Dviinyk* [Doppelganger]. Website Litavytsia. Retrieved from: <https://goo.su/b30Nd> (access date 22.12.2024) [in Ukrainian]
2. Balatska, V. (2022). *Maiemo pravo!* [We have the Right!] Website Litavytsia. Retrieved from: <https://goo.su/okwI0Y> (access date 22.12.2024) [in Ukrainian]
3. Balatska, V. (2023). *Volonter* [A Volunteer]. Website Litavytsia. Retrieved from: <https://goo.su/Kbbr> (access date 22.12.2024) [in Ukrainian]
4. Zakokhana. (2022). *Dobroho vechora, my z Ukrainy!* [Good Night, We are from Ukraine!] Website Litavytsia. Retrieved from: <https://goo.su/1GUEHH> (access date 22.12.2024) [in Ukrainian]
5. Kuzhel Oleksandr. (2023). *Siurpryz* [Surprise]. Website Litavytsia. Retrieved from: <https://goo.su/3Hg1Q> (access date 22.12.2024) [in Ukrainian]
6. Petrykova, Ye. (2022). *Kazochka na nich* [The Night Tale]. Website Litavytsia. Retrieved from: <https://goo.su/1bLCVq> (access date 22.12.2024) [in Ukrainian]
7. Fantom. (2022). *Poliuвання na vidiom* [A witch hunt]. Website Litavytsia. Retrieved from: <https://goo.su/oOMu4> (access date 22.12.2024) [in Ukrainian]
8. Chytach23. (2023). *ProtoKit i orky* [ProtoCat and the Orcs]. Website Litavytsia. Retrieved from: <https://goo.su/OI4VW> (access date 22.12.2024) [in Ukrainian]

9. Yaskr. (2022). *Maior Banderenko: desant v chasi* [Major Banderenko: landing in time]. Website Litavytsia. Retrieved from: <https://goo.su/xKop6e> (access date 22.12.2024) [in Ukrainian]
10. Yaskr. (2022). *Western Union - tse vidteper bilshe, nizh hroshovi perekazy!* [Western Union is now more than just money transfers!] Website Litavytsia. Retrieved from: <https://goo.su/jUwUlxc> (access date 22.12.2024) [in Ukrainian]
11. Aarven. (2022). *Peremohty zvira* [Defeat the beast]. Website Litavytsia. Retrieved from: <https://goo.su/fJnv> (access date 22.12.2024) [in Ukrainian]
12. HannaSheliah. (2022). *Reporni tochky* [Reference points]. Website Litavytsia. Retrieved from: <https://goo.su/nkveEvY> (access date 22.12.2024) [in Ukrainian]
13. Helga. (2023). *MUR - Murkotlyva Ukrainska Rozvidka* [PUIS - Purring Ukrainian Intelligence Service]. Website Litavytsia. Retrieved from: <https://cutt.ly/Fwkvd2xQ> (access date 22.12.2024) [in Ukrainian]
14. Lobzik. (2022). *Nove zhyttia* [The New Life]. Website Litavytsia. Retrieved from: <https://goo.su/MjIxcx> (access date 22.12.2024) [in Ukrainian]

Olha BOIKO

**PERIPHRASTIC EXPRESSIONS AND NOVELTIES
TO DENOTE VLADIMIR PUTIN
(BASED ON THE MATERIAL OF FANTASTIC STORIES
FROM THE “LITAVITSA” WEBSITE)**

***Abstract.** The proposed study analyses the media image of Vladimir Putin embodied through periphrastic expressions and novelties in the texts of science fiction stories published in 2022 and 2023 on the website of science fiction stories Litavitsa. The relevance of the article lies in the fact that lexemes referring to the Russian invaders and the leader of the terrorist country continue to saturate the Internet space and represent a voluminous material for research. The novelty of the article is determined by the fact that, despite the increased interest in such word combinations, the image of the Russian dictator in science fiction stories published on the Litavitsa Internet platform has not yet been analysed. The purpose of the article was to create a classification of lexemes and lexical combinations denoting the dictator, which set the researcher the task of selecting all fragments of texts that mention the name or periphrastic phrases denoting President Vladimir Putin. The analysis has led to the conclusion that such constructions mostly use the structure ‘adjective (+adjective) + noun’, as well as lexical innovations motivated by the precedent name of both Vladimir Putin himself and the German dictator Adolf Hitler, who are compared to each other.*

***Keywords:** fantastic discourse, precedent name, word formation, periphrases, wartime neologisms.*